

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 171.

V Ljubljani, v petek 28. julija 1893.

Letnik XXI.

Res siamiticae.

Sedaj obrača vso pozornost nase vprašanje, ki se je sprožilo v daljni Aziji. V zadnji Indiji je obširna država sijamska. Ta država je jedina na zadnjem indijskem polotoku, ki si je dosedaj ohranila še neodvisnost. Ta država je jako rodovitna. Najboljše plodovi tropičnega pasa najbolje vspevajo. Poleg tega je tudi jako bogata raznih rudnin. Omeniti je tudi, da je zadnji čas precej napredovala v duševnem oziru. Imela je tudi živahno trgovino z Angleži, Nemci in Francozi.

Ravno evropske države pa že dolgo hrepene po raznih prekomorskih deželah. Skušajo se nekako, katera bi si pridobila več kolonij. Naravno je, da so tudi po Sijamu se že marsikaki evropski državi cedile sline. Posebno so pa Angleži in Francozi čakali le priložnosti, da se polaste bogatega Sijama, kakor so si prvi Birme, poslednji pa Tonkinga. Treba je torej bilo le priložnosti, da napadejo to poslednjo samostojno državo.

Sijameci sami so pa dobro vedeli, kaka nevarnost jim preti, zato so pa bili jako previdni in nezaupljivi. Na reki Menom napravili so nekak jez, da večje vojne ladije ne morejo pred Bangkok, glavno sijamsko mesto broječe 350.000 prebivalcev. Ko je pa imel avstrijski princ nadvojvoda Ferdinand d'Este priti v Bangkok so Sijameci jez toliko prekopal, da je mogla ladija „Cesarica Elizabeta“ pred Bangkok. To priložnost so pa porabili Angleži in poslali pod sijamsko glavno mesto nekaj vojnih ladij, katerih imajo vedno več v teh krajih.

Francozi seveda neso hoteli zaostati in so tudi takoj odposlali dve ladiji pred Bangkok. Francoski minister vnanjih stvari je to sicer naznanil Sijamcem, ali predno je prišlo njegovo naznanilo, je francoski admiral že z ladjami hotel pred Bangkok. Si-

jameci so ladiji napali, je opleni in pogreznili. To je dalo povod, da Francija zahteva zadoščenje in je poslala ultimatum, v katerem zahteva, da Sijameci odstopijo velik del svoje države in poleg tega pa še plačajo znatno odškodnino.

Tajiti se ne da, da so Sijameci nekorektno postopali, ali navadno se take stvari vendar na lažji način poravnajo. Podobne nekorektnosti smo že večkrat doživeli, ali poravnale so se s tem, da se je nekaj oseb odstavilo in plačalo nekaj odškodnine. Da je v Sijamu drugače, to prihaja od tod, da so Francozi že prav iskali povoda za vojno. Radi bi si prisvojili Sijam ali vsaj jeden del te dežele, polagoma bi potem že postali gospodarji vse dežele. Da se je Francija baš sedaj lotila te stvari, za to je pač imela več povodov.

Volitve so pred durmi in republikanska vlada je morala kaj storiti, da si dobi popularnost. Z odločnim postopanjem v Sijamu je pokazala, kako zna varovati francoske koristi. To je pa dovolj. Francozi se dajo hitro naudušiti, vsaj smo videli, kako naudušenje je bilo zaradi neznatnih uspehov v Dahomeju. Na ta način bo francoska vlada in republikanska stranka odvrnila vso pozornost od panamske afere. Francoski narod ima to lastnost, da navadno le jedni stvari obrača svojo pozornost. Panama se mora torej umakniti Sijamu. Pod vplivom dogodkov v Sijamu se bodo torej vršile nove volitve in vlada sme pričakovati za njo najboljših uspehov.

Najbolj bi utegaili Francozom sitnosti delati v Sijamu Angleži. Sedaj pa v Angliji vlada Gladstone, ki nikakor ni prijatelj vojn in velikemu razširjenju kolonij, poleg tega pa ima Anglija že dovolj skrbi z Egiptom in Irsko ter ni prav verjetno, da bi se Angleži vmešali v to stvar.

Velik krik so zaradi Sijama zagnali nemški listi. Nemci imajo veliko trgovino s Sijamom, večjo nego Francozi. Zaradi tega je čisto naravno, da jim dogodki niso po volji. Če si Francija polasti teh krajev, vpeljala bode kako visoko carino, ker bode potrebovala denarja za upravo dežele, in to bode udarec za nemško trgovino. Da nemški trgovci odločujejo, bi gotovo Nemčija odposlala nekaj oklopnic v Sijam. Vladnim krogom v Berlinu pa niso merodajne le koristi trgovcev, temveč se ozirajo sploh na interese in varnost države, zato se pa ne odločijo za nobene odločne korake. Vladni krogi v Berlinu so celó veseli, če ima Francija dovolj dela v Aziji. Dokler bode imela vojne v Aziji, tako dolgo je Nemčija v Evropi varna pred njo.

S Tonkingom imajo Francozi že leta in leta opraviti in še sedaj niso stvari vredili, in ravno tako je mogoče, da bodo imeli težave v Sijamu. Če se začne boji v Sijamu, se imajo bati Francozi novih uporov v Tonkingu, kjer roparjev še nikakor niso popoluoma pokorili. Razven tega pa utegne Francija imeti neprijetnosti še s Kitajcem, ki kaj nezadovoljno gleda razširjenje francoskih kolonij.

Od evropske strani pač ne bodo Francozi imeli nobenih posebnih ovir, ker je večini držav na tem ležeče, da jih jako globoko zakopljejo v azijske zadeve. K večjemu na skrivnem bodo evropske države domačince hujskale proti Francozom, da bodo poslednji morali imeti več vojakov v Aziji.

Sedanje naudušenje se pa v Franciji utegne polagoma poleči in tedaj se pa utegne vsa stvar še maščevati. Zaradi Tonkinga je Ferry za dolgo časa se moral umakniti s političnega pozorišča in kdo vé, če sedanji vodje francoske republikanske politike ne bodo žrtve Sijama, ko pride do tega, da se bodo za Sijam zahtevali milijoni in milijoni, kakor so se za Tonking, pravi uspehov pa ne bode

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

IV. Interview z Eskulapom.

Karbolna vonjava, kakor v vsaki bolnici. Kje sem prav za prav, niti sam ne znám. Polumrak. . . . Krog mene različni električni in drugi stroji, raznobojne steklenice, na mizi recepti in poleg njih človeška lobanja. Zdi se mi, da sem ponevedoma zabredel v stanovanja kakega učenca Hipokratovega in Galenovega. . . .

Pred menoj zaprte tapetne duri.

Strahopeten nisem bil sicer nikdar, ali mislite si, gospôda, zdravega človeka samega v sredi mej tolikimi neznanimi skrivnostnimi pripravami, ki naj bolešno človeštvo rešijo muk, bodisi že tako, ali — tako. Brrr. . . . mraz mi pretresa še sedaj kosti.

Stopil sem tedaj bližje prislonjenim durim in čital na stekleni tablici v grških slovih: „Universae medicinae doctor Eskulap Apolonjev“. Tedaj pa mi je šinila v glavo satanska misel.

Kaj, ko bi se predstavil staremu olimpskemu zdravniku? Interview! Citatelji „Slovenčevi“ — še bolj pa vrednik — mi bodo izvestno hvaležni. Dandanes, ko časnikarji neprenehoma interviewajo vse še tako majhne duševne velikane, ne bi škodovalo,

če si i jaz privoščim kratek razgovor z očetom zdravništva. Pogledal sem tedaj, če imam pri sebi olovko in dovolj papirja, zavaljal se nekoliko in potrkal.

„Houre!“ odzval se je prijazen glas od znotraj. Odprém dveri in stal sem pred onim, ki se je prvi izmislil lečiti bolno človeštvo, množiti in podaljšavati njegove boli, pisati mu dolge recepte in še daljše račune, ter naposled pustiti, da umira, kakor je umiralo poprej. . . .

Bil je majhen mož, precēj obilega života. Obraz mu je pokrivala lepo razčesana in ukusno pristrižena, sèmtertja že sivkasta brada. Raz lice sevalo mu je dobrodušje. . . .

„Čast mi je, predstaviti se Vam, veleučeni gospod doktor: N. N., reporter „Slovenca“. . . .“

Eskulap je globoko vzdihnil; dozdevalo se mu je že najbrž, po kaj sem prišel. „Reporter . . . interview . . . Zen mi bodi milostljiv.“ mrmral je. Toda zakril je svojo nevoljo in uljudno pripomnil:

„Aha, to je, če se ne motim, slovenski list in izhaja v Aquilini, to se pravi, v . . . v . . . v Ljubljani. Barbarško ime! Kakor vidite, mi ne gre prav z jezika. Tu imam ravno v nako staro številko „Slovenca“ zaviti takozvani „unguentum divinum“ — božjo mast, s katero se slovenski narod maže že toliko časa brez uspeha. „Potrpljenje“, ali kako že pravite Vi lajki temu nazovise-zdravilu? Kemično jo bom analiziral; zdí se mi namreč, da ima v sebi obilico škodljivih snovij. . . . In s čim Vam

zamorem služiti? Ste-li mar bolni? Poglejmo takoj, kaj da Vam manjka.“

„Bolan ravno nisem, gosp. doktor. Manjka mi tudi ničesar ne, razven denarja in pa snovi za dopise. Saj veste, pasji dnevi so: in na celem božjem svetu se ne zgodi prav nič posebnega. Naročniki „Slovenčevi“ so pa sila zvedavi ljudje in vedno bi radi kaj novega. Todaj tristo vragov, odkod jemati senzacionalnih vestij? . . . Imel bi tedaj po navadi vseh pravih časnikarjev rad majhen interview z Vami, da izvem v nekojih važnih stvareh Vaše mnenje, da je potem doslovno priobčim v „Slovenčevem“ podlistku, ter da dobim za to zasluženost. . . .“

„Nagrada“, pripomnil je ironično dr. Eskulap.

„Oprostite, hotel sem reči „nesmrtno slavo“. No, kar se tiče nagrade, ker ste jo že ravno omenili, se tudi ne bôdem skrival; vsaj veste, konec meseca je, in mi slovenski žurnalisti. . . .“

„Umejem, umejem Prosim, nadaljujte. . . .“

„Tedaj moja želja je kakoršenkoli interview. Upam, da Vas ne motim pri Vašem opravilu. Pacientov ni — kakor vidim — slučajno nič prisotnih; pred seboj imate sicer neki aparat, menda bode kak gazometer. . . .“

„Da, da, gazometer napolnen z amonijakom. . . . Tedaj ob kratkem: o čem želite zvedeti moje mnenje?“

pokazati. Tedaj se bode narodna jeza obrnila proti tistim, katere sedaj proslavljajo kot varuhe francoskih koristij.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Kdo bode novi vojni minister? Jedva so barona Baura položili v grob, že se ugiblje, kdo bode naslednik njegov. Imenujeta se pred vsem grof Welsersheimb in princ Lobkovic. Oba ta dva imata to prednost, da umeta mažarski, in bi torej lahko dajala kako pojasnilo tudi v plenumu ogerske delegacije. Knez Lobkovic je še le 52 let star in je sedaj podmaršal. Bil je poprej topničarski častnik in je jako hitro postal general. Več let je bil divizijski poveljnik v Kološu, po generala Pejačevića smrti pa korni poveljnik v Budimpešti. O njem se govori, da je jako izobražen in natančen. Če bi pa sedanji deželnoobrambeni minister grof Welsersheimb postal vojni minister, bi pa podmaršal baron Merkl ali pa podmaršal vitez Hold postal deželnoobrambeni minister. Prvi je namestnik vojnega ministra, poslednji pa sekcijski šef v vojnem ministerstvu. Sicer bode pa cesar še vprašal generalnega nadzornika vojske, predno novega vojnega ministra imenuje. Ko bi postal vojni minister grof Welsersheimb, bodo tudi poprej potrebna pogajanja z grofom Taaffejem.

Izvoz nemške intelligence. V Nemčiji imajo že preveč izobraženih ljudij in že ne vedó kam ž njimi. Sedaj se je osnoval neki odbor nemških učenjakov, kateri se bode pečal s tem, da bode iskal za nemške zdravnike, lekarje, inženirje, juriste, kemike itd. službe v inozemstvu. Ta odbor je izdal oklic na Nemce v inozemstvu, da naj mu poročajo, kje bi potrebovali kakega izobraženega Nemca. V tem oklicu se posebno naglašá, da se s tem okrepča nemški življenj v inozemstvu, če se priseli kaj nemške intelligence iz Nemčije. Iz vsega tega oklica je razvidno, da ne gre le za to, da se nekaterim nemškim izobražencem preskrbi službe v inozemstvu, temveč za razširjenje nemštva, za germanizacijo. Zaradi tega je pa treba pozornosti, da nam ne vtihotapijo preveč teh Nemcev. Saj si lahko mislimo, da se pred vsem misli na izvoz nemške intelligence v Avstrijo, da se tako pospeši potujčenje Slovanov. Nemškim učenim gospodom je géslo: „Das Vaterland muss grösser sein!“.

Zatožba srbskih ministrov. Odsek srbske skupščine misli na to, da bi dal zapreti zatožene ministre. Bati se je namreč, da ne pobegnejo iz dežele. Vlada je pa proti temu, da bi se ministri zaprli. Po zakonu tudi odsek te pravice nima. Skupščina sedaj ne zboruje. Ministri se pa smejo zapreti samo, če to sklene skupščina z dvetretjinsko večino. Ko odsek konča svoje delo, sestavi poročilo, katero se predloži zbornici. Skupščina glasuje točko za točko o zatožbi. Pri tem glasovanju je pa treba

„O čemur-koli; recimo n. pr. o fin-de-sièclu.“

„Oho, to je težaven predmet!“

„Za nas lajike in za zemeljske mazače vsekar. A za Vas, osebnega zdravnika Nj. olimpijskega Veličanstva Zena I.“

„Je to malenkost. Prav imate.“

Pogladil si je zadovoljno brke. Hvala mu je prijala. Bil sem vesel, da sem tako dobro napeljal pogovor.

„Prosil bi tedaj,“ pripomnil sem skromno, „da mi razodenete, kaj umevate Vi prav za prav o fin-de-siècle?“

„Aj, aj! Vi ste mi pravi! Se predno dobro usta odprem, že mi zaprete sapo popolnoma. Čeprav rojen Grk, vendar žalibože nisem ravno jeden onih, ki učene definicije kar takó iz rokava stresajo ter se igrajo z latinskimi in grškimi citati kakor máčica z orehovimi lupinami. Z znanstveno opredelbo Vam tedaj ne morem postreči. Ali če že ravno hočete, povem Vam, da umevam z besedo fin-de-siècle najnovejšo bolezen, bolezen umirajočega devetnajstega stoletja, t. j. ono bolešno-utrujeno a vendar razdraženo stanje, v kojem se dandanašnji nahaja človeštvo, deloma radi nemirnega drvenja in vrvenja, povzročenega po krutem boju za obstanek, deloma pa radi brezmejnega, nebrzdanega uživanja. Beseda „fin-de-siècle“ je francoska. Pozná se, da niti bolezní, niti poznavanja za-njo nismo iznašli mi zdravniki“ (Konec sledí.)

dvetretjinske večine. Če se le za jedno točko dobi taka večina, pridejo zatoženci pred sodišče. Državno sodišče se potem izreba v prihodnji seji skupščine. Izmej vseh članov državnega sveta in najvišjega sodišča izreba se po 8 članov. To sodišče pošlje zatožencem prepise zatožbe in jih pozove, da v tridesetih dneh vložé svoje ugovore. Po preteku tega časa se pa razpiše obravnava, h kateri se povabijo zatoženci in priče. Vsa stvar najbrž ne bode končana pred sredo septembra. Da bi se pa stvar potlačila, na to ni misliti, ker so skoro vsi člani skupščine za zatožbo ministrov, da kako bodoče ministerstvo ne bode več lahkomišljeno kršilo ustave.

Metropolit Klemen. Sodišče v Trnovem je obsodilo metropolita Klemena, ki je hujskal proti knezu in narod pozivljaj k vstaji, v dosmrtno pregnanstvo. Bolgarska vlada se je tako znebila hudega nasprotnika, Rusija pa zgubila dobrega zaveznika v Bolgariji. Metropolit Klemen je jako nadarjen mož in tudi dober bolgarski pisatelj. Samo dal se je preveč zlorabiti od Rusije. On se je udeležil zarote proti Batenberžanu in je tedaj bil prevzel regentstvo, ko so kneza posilnim potom odpeljali iz Sofije. Pozneje je v Sofiji tudi mnogo hujskal proti vladí in so ga zaradi tega bili iztirali iz bolgarske prestolnice. Sedaj vlada mej višjo duhovščino v Bolgariji nima več nasprotnikov, nižja je pa že poprej bila na njeni strani. — Metropolit Klemen najbrž pojde v Rusijo, kakor je v Rusiji bival srbski metropolit Mihael, ko je živel v pregnanstvu. Ko se pa politične razmere kaj premené, se mu bode pa najbrž zopet dovolil povrat v domovino.

V Franciji se je volilno gibanje že začelo, ali je jako malo veselo za katolike. Katoliki so razcepljeni v več strank in jim za agitacije manjka denarja. Republikanci so pa postali lepo jedini in denarja jim ne manjka, ker jih podpira vlada in razne banke. Panamski škandal ima baš nasproten vpliv, nego se je pričakovalo. Prebivalstvo se v svoji večini za vso stvar dosti ne zmeni, ker se je že nekako privadilo sleparij, ki so pod republiko že v navadi. Republikanske stranke so se pa baš zaradi panamske afere zbližale. Vse so v tej stvari prizadete in zatorej gledajo na to, da bi se v novi zbornici stvar zopet ne razpravljala. To je pa jedino mogoče, če ne pride mnogo novih mož v zbornico. Od tod prihaja tudi, da skoro vsi republikanski vodje tako nasprotujejo tistim konservativcem, ki so pristopili republiki. Bojé se, da bi ti utegnili v novi zbornici spraviti sleparije zopet v razgovor.

Socijalne stvari.

Medicinska in higijenična razstava v Rimu.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko poslala je tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici nastopni dopis: Vsled odloka vis. c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 28. junija 1893, št. 14.421, je kr. italijansko poslanstvo na Dunaju po posredovanju c. in kr. ministerstva za vnanje stvari na prošnjo odbora za XI. mejnarodni medicinski in higijenični kongres izrazilo željo, da bi se interesovani krogi opozorili na medicinsko in higijenično razstavo, ki bo povodom imenovanega kongresa meseca septembra t. l. v Rimu in bi se povabili k udeležbi. Program te razstave se je objavil v 29. junija t. l. izdani 26. številki tednika: „Das österreichische Sanitätswesen“ in je isti v sanitetnemu oddelku deželne vlade na ogled.

Obrtna razstava v Madridu leta 1894.

Vsled naznanila došlega od c. in kr. ministerstva za vnanje stvari tukajšnji trgovski in obrtniški podelila je španska vlada D. Ed. Greinerju koncesijo za prireditve mejnarodne obrtne razstave leta 1894 v Madridu in mu je v ta namen prepustila palačo lepih umetnostij. Pokroviteljstvo razstave, ki bo trpela od 1. aprila do 31. oktobra 1894, prevzela je Nj. Vel. kraljica španska. Koncesijonarju dovolilo so se carinske in druge olajšave, sicer bo pa razstava privatno podjetje. Oglasila k tej obrtni razstavi vsprejema tudi trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Mnogo delavcev v Ameriki brez dela.

Delavci že dolgo niso imeli tako slabih časov, kakor ravno sedaj. Lastniki železnih rudnikov po Michiganu, Wisconsinu, Pennsylvaniji in Minnesoti so ali rudnike pozaprlí za nedoločen čas ali pa so odpustili množino delavcev, ki za sedaj ne morejo

dobiti v bližini stalnega dela. Skoraj povsodi po rudnikih znižujejo plače. V Minnesoti doslej še ni tako hudo. V Toweru odpovedali so delo onim delavcem, ki so imeli opravilo po noči. Vsled tega je 500 mož brez zaslužka. Delavci, ki delajo po dnevu, delajo še nadalje, a znižali so jim plačo za deset odstotkov. Znižanje plače zadelo je le one, ki imajo 1½ dolarjev na dan. Novih delavnih moči sedaj ne vsprejemajo. Govorili so celo, da bodo rudnike v Toweru in Ely-ju sploh zaprli. No, to se je moralo zdeti vsakemu neverjetno, ki je opazoval dela po Lokation (bližnji rudarski vasi). Tu namreč postavljajo velik mlin za mlenje železne rude, česar bi gotovo ne bili delali, ko bi mislili na zaprtje rudnikov. Isto je potrdil gosp. Bacon, kompanijski predsednik. Rekel je, da bodo z delom nadaljevali brez prenehanja, a znižanje plače je opravičeval s prenizko ceno na rudo. Kolikor je nam znano, je tukaj doslej 50 Slovencev brez dela in še ti smejo pričakovati, da bodo prav kmalu dobili zopet delo.

V Ely-ju so odpustili 500 delavcev, 1000 pa jih dela kakor popreje.

V Biwabik-u in okolici delajo po navadi. Tu utegnejo delavci najpreje dobiti dela, ker različne kompanije vedno odpirajo nove rudnike. V obče morajo delavci sedaj nekoliko potrpeti; mi upamo, da se vse zboljša in se povrne v star tir v malo dneh.

V Denveru v Koloradi zaprli so vse srebrne rudnike in 25 do 30.000 oseb je brez vsacega zaslužka. Lastniki rudnikov so trdili, da so delali že dlje časa z veliko zgubo, in da se rešijo jedino s tem, da s kopanjem, mlenjem in topenjem rude nakrat prenehajo.

Kaj je vendar uzrok temu nezdravemu stanju v državi? Nerešeno denarno in carinsko vprašanje. Mi imamo zlato denarno veljavo. Da bi pa izkopavanje srebra bolj cvetelo, izdal je svoje dni kongres na predlog poslanca Shermana postavbo, da vlada kupi vsak mesec za 4.000.000 dol. srebra, katerega prekuje v denar. Srebrni dolar ima pri nas isto veljavo, kakor zlati. Sedaj se pa mislijo v kongresu pomenkovati, ali naj vpeljejo samo zlato veljavo ali srebrno ali obe. Srebro ima poprečno polovico zlate veljave. Naša država, kakor vsaka druga, ima svoj dolg pri tujih državah. Ko bi tedaj vpeljali samo srebrno veljavo, bili bi mi pri plačevanju vedno na zgubi in to straši vse banke, da si ne upajo dajati denarja na posodo. Zlato povsodi spravljajo, srebro pa skušajo oddajati. Vsa velika podjetja počivajo, ker je denarno vprašanje tako negotovo. Denar — representant dela — leži na kupih brez koristi in zato ni dela. — Tako „Amer. Slovenec“. Tega naj ne prezrô vzlasti tisti ki mislijo iti v Ameriko.

Zdravilstvo.

I.

Iz Krapinskih Toplic 25. julija.

Ni ravno prijetno, ako moraš iskati po svetu zgubljenega zdravja, n. pr. potikati se po raznih kopališčih, kjer se troši čas in denar, toda ako ti ukaže zdravnik, da „moraš“, ni drugače, treba se ukloniti.

Zdravje je prvi dar božji in kdor ga je zgubil, naj ga išče povsod in učini vse, kar mu svetujejo skušeni zdravniki, da si ga zopet pridobi, kolikor je sploh še mogoče. Toda ljudje so že taki, da zdravje lahkomišelnó zapravljajo, težko pa jih je pripraviti do pridne, natančne rabe primernih zdravil.

Pisatelj teh vrstic se je letos napolil na svét zdravnikov v Krapinske Toplice, ne kakor bi preziral kranjsko kopališče poleg Novega Mesta, ki se bode poslej zaradi železnice gotovo obilneše obiskovalo, ampak samo za to, ker je v Krapinskih Toplicah s kopanjem združeno potenje v izvrstno urejenih potilnicah. Bolniki, ki so bili že v marsikaterem kopališču avstrijskem, so pravili, da ga ni čez krapinsko. Tu se moraš potiti, ako si prav suh kakor trska, in kako potiti. Voda sama, v taki množini kipeča iz neštevilnih podzemeljskih vrelov, da napolni v 24 urah 5 kopalnic, ki drže vse skup okoli 50.000 hl., ima visoko temperaturo 30° do 35° R. — Gospodje se navadno kopljejo v „Jakopovem“ kopališču, ki ima redno 33° R. toplote in je 1¼ m. globoko. „Marijino“ kopališče rabijo narveč gospé, ker ima dve stopinji menj toplote. Tla so pokrita s hrastovimi deskami, ki so na mnogo krajih prevrtana, da more termalna voda kvišku vreti. Topliška voda Jakopov „bassin“, ki je narvečji, v jedni uri napolni in ostane vedno čista kot kristal,

naj se tudi sto ali več kopalcev zaporedoma notri koplje.

Voda se dvakrat na dan do zadnje kaplje izpusti in tla s stranskimi stenami vred s krtačami dobro odrgnejo.

Iz kopališča, kjer se mudiš 20 do 30 minut, prideš v takozvane „kaldarije“ ali potilnice, to so do 20° R. segrete sobice, kjer te zavijejo v tri grafenberške koce, tako na tesno, da se ne moreš gani. Teh sobic je 18 in v vsaki je prostora za 4 goste. Položijo te, v rjuho zavitega, na usnat počivalnik in zamotajo v koco. Tu leže bolniki drug poleg drugega — seveda v pregrajenih prostorih — poviti kakor otrok v zibelji ali kakor mumije v egiptovskih piramidah in se v potu svojega obraza mučijo za pridobitev ljubega zdravja. Grozno hudo je to in kdor ni zdrav pri sreči, ne more dolgo prestajati tega mučeništva. Pot kar curkoma teče po obrazu, zato pride od časa do časa strežaj, da otare pot s čela; — tudi pitne vode ti prinese na zahtevanje, gorke topliške ali ohlajene, kakor ti drago. V kaldarijah leži bolnik 3/4 ure, potem ga razmotajo, dobro posuše in oblečejo. Od tu gre v svojo sobo, ker v postelji še jedno uro ali več, kakor čuti potrebo, nadaljuje potenje. Te kaldarije so izvrstna naprava ter po sedanjih balneoloških skušnjah v posebni meri podpirajo kopanje in pospešujejo zdravljenje. Ravno zaradi izredno dobro uravnanih kaldarij uživajo Krapinske Toplice neko popolnem opravičeno prednost pred drugimi kopalšči. Bi se li ne dalo tudi v dolenskih Toplicah to napraviti? Jaz menim da, — saj je mnogo prostora. Dolenske Toplice bi s tem silno veliko pridobile. Naj se dobrohotni svet blagovoljno sprejme in izvede.

Vsak kopalec, ki pride v Krapinske Toplice zdravja iskat, se more najpoprej oglasiti pri vodstvu kopališča in najeti stanovanje, potem pa stopiti do zdravnika dr. Weingerla, rojenega Mariborčana, ki nasproti kopališča stanuje. Dr. Weingerl je še mlad mož, prijazen, izvrsten zdravnik in zlasti veččak v raznovrstnih revmatičnih boleznih. On vsacega gosta povpraša to in one ter mu določi število kupelj in kaldarij. Masažo, komur je potrebna, sam oskrbi in moramo reči, da precej dobro pritiska. Marsikateri revmatični pohabljenec britko vzdihuje tudi glasno kriči, ko mu g. doktor v krepko roko meča revmatične trdine in otekline, takozvane eksudate, ki jih je ta bolezen za spomin pustila.

Kopanje v Krapinskih Toplicah se posebno priporoča pri vseh revmatičnih boleznih, naj bodo že v kosteh ali v mesu — nadalje proti nervoznosti, — ischias, — odprtih ranam, — Brightovi boleznit itd. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. julija.

(Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski) poravnili so se s sinočnim gorenjskim vlakom z božje poti v Marijinem Celju, od koder so se podali čez Weichselboden in Wildalpen v benediktinski samostan v Admontu na Zgornjem Štajerskem in od tod skozi Koroško v svojo rezidenco.

(Imeniten gost.) Sinoči pripeljal se je iz Gorice v Ljubljano Lavrencij grof Passerini, nadškof ptolemejski in komendant pri sv. Duhu v Rimu. Obiskal je prevzvišenega g. knezoškofa ter odšel danes dopoldne v Beljak, od koder potuje dalje na Tirolsko.

(Osebnosti.) Gosp. dr. Al. Homan, okrožni zdravnik v Prevojah, preseli se kot okrožni zdravnik v Radeče pri Zidanem mostu. — Gosp. A. Bobek, okrožni zdravnik v Ribnici, stopi v pokoj, in služba okrožnega zdravnika je razpisana do 10. avgusta.

(Ogenj.) Včeraj dopoldne vnelo se je poslopje pri „Pižetu“ pri posestnici Črnetovi v Krakovem v „Vrtnih ulicah“. Vžgalo se je seno pod streho in ogenj je naenkrat objel streho, da je bila vsa v ognju. Domači gasilci in požarna bramba so ogenj omejili, da se ni razširil na sosedne hiše, ki so bile v veliki nevarnosti. — Pogorelo je podstrešje in ondi naloženo seno; stropi nad stanovanjem, kjer prebiva rodovina Komanova, se niso vdrli, hišno opravilo so iznosili iz stanovanja ter jo rešili; mnogo se je seveda pri tem poškodovalo. Hiša je bila zavarovana pri graški zavarovalnici.

(Pevska slavnost v Mariboru.) V nedeljo dne 30. julija je točno ob 11. uri dopoldne v dvorani ptujske čitalnice prva skupna pevska vaja z godbo za pevce iz Ptuja in okolice, ter Maribora in Or-

moža. Častite pevke in pevci se vabijo, da se udeležijo te vaje kolikor mogoče mnogobrojno; vsak pevec naj prinese pesmi seboj, ker jih odbor ima na razpolago le še za ptujske pevce. — V vabila in plakate vrinile so se nekatere neljube pomote: Volaričeva skladba se ne imenuje „Na vinci“, ampak „Novinci“; vstopnina h koncertu znaša za podpirajoče ude ne 1 gld., ampak samo 50 kr.

(Tujci na Gorenjskem.) Lepi dnevi so privabili na Gorenjsko obilo letničarjev. Vsa poletna stanovanja v Radoljici, Lescah, Bledu, Poličah, Begunjah so oddana. Marsikdo, ki bi si rad dalje časa privoščil svežega gorenjskega zraku se mora vrniti, ker ne dobi potrebnega stanovanja. Posebno ugaja letovičarjem Radoljica radi lepe lege in grajščinskega vrta, kjer se v hladni senci lahko prijetno sprehajajo in zabavajo.

(Iz Iga.) Dne 25. t. m., zvečer ob 9. uri, začelo je goreti v sredi vasi Iga pri Mariji Močilnikar. Ker je hiša v stiski med drugimi hišami, je le Bogu zahvaliti, da je bilo mirno vreme in da je naše vrlo gasilno društvo tako pridno delovalo ter ogenj omejilo le na gorečo hišo in še pri tej je le streha zgorela. Posestnica bila je pri graški banki zavarovana.

(Raznoterosti iz Rima.) Kdor potuje po blaženi Italiji, skuša povsod, da ljudem nedostaje drobiža. Ako si hočeš grlo izprati rujavega cestnega prahu ter vržeš na mizo „fliko“, glasečo se na 5 lir, odvrne ti uljudno krčmar: „Nimam drobiža!“ Sedaj ali zapij in zajej vseh 5 lir, ali pusti krčmarju desetkratni „mancio“. Istotako vlada pogreša drobiža, kajti žabi je težko tekrovati z volom; a pomaga si, kakor pijanee, ki je zapravljal zemljišče in dom ter varčuje z žveplenkami. Tako je Giolitti kot notranji minister ukazal, da postopači in sploh revni ljudje, katere redarji spremljajo v domači kraj, mej potjo ne dobijo nobene hrane. Če je torej voznja dolga, n. pr. iz Lombardije doli v Sicilijo ali Kalabrijo, more odgnanec mej potjo lakote umreti. Vojni minister Pelloux je odščipnil vojakom toliko mesa, da pri možu prihrani na dan jeden centesimo.

— Da so bila vsa državna poslopja v Rimu do leta 1870 papeževa, oziroma cerkvena last, to je čitateljem itak znano. Leta 1890 pa so skrpali zakon, kateri daje vladi pravico (?!), pograbititi tudi vse dobrodelne zavode, katere so papeži ustanovili večinoma z darovi katoliškega sveta. Tako je vlada nedavno zaprla oskrbovališče za tuje potnike „ssma. Trinità dei Pellegrini“, katero po svojem postanku je popolnem mejnaroden zavod; kajti vse katoliške dežele so nabirale za to ustanovo in iz vseh dežel ne gledé na narodnost, so potniki tukaj dobivali prenočišče in postrežbo za slučaj bolezni. Kakor poroča „Osservatore romano“, so mnoge vnanje države, mej njimi posebno Španija, Portugalsko in Bavarija, italijanski vladi izrazile svojo nezadovoljnost. A s tem je tudi vse storjeno! — Pred nekaterimi leti si je vlada prisvojila bolnišnico sv. Duha ter nastavila svetne strežaje. Te dni so mnogi liberalni listi pritoževali se o surovosti strežajev do bolnikov. To pa tudi ni čudno, kajti strežaji dobivajo le po dve liri plače na dan, zato se oglašajo za to službo ljudje, ki sicer nimajo drugega zaslužka in torej jako malomarno opravljajo svoje posle. Pri vsprejemu vodstvo ne gleda toliko na moralno sposobnost, temveč na priporočilo tega ali onega odličnejšega „rodoljuba“. Nekaj usmiljenih sestrâ oskrbljuje kuhinjo in perilo, toda te reve morajo mnogo pretrpeti od surovih strežajev, nedavno je neki strežaj jedni sestri zlomil roko. Naravno, da celo zmerno-liberalni „Fanfulla“ vso krivdo zvrta na sestre. — Slavni preiskovalec katakomb De Rossi biva od 8. t. m. v papeževi palači v „Castel Gandolfo“. Pred dvema mesecema ga je zadela kap, sv. oče so mu ponudili to bivališče v svežem gorskem zraku ob Albanskem jezeru, od koder Vam pišem te vrstice. Tu je diven kraj v Albanskih gorah v znožju „Monte Cavo“, ki me spominja na prekrasni naš Bled. — Ažija na italijanske bankovce znaša že nad 8%, srebrnega denarja je vedno manj v prometu, posebno v Gorenji Italiji trgovci čutijo to nadlogo. V Napolju so te dni zasačili dva spekulantâ, ki sta imela za 97.000 lir srebrnega denarja, da bi ga zamenjala v Franciji in tako naredila dobiček vsled visoke ažije. A sedaj premišljujeta v ječi, da nista bila dovolj zvita.

Kdor hoče pisati romane ala „Rokovnjači“, najde mnogo gradiva v vsakdanji zgodovini prebivalstva v bližnji okolici Rima. Dimežev in bloških Tončkov je še v izobilju v Siciliji, v Volških gorah

in v gozdovih med mesti Viterbo, Grosseto in Civitavecchia. Že nad 20 let sta roparja Tiburzi in Fioravanti s svojimi tovariši strahovala vso okolico okoli Viterba. Vsakdo je poznal njuni imeni, a nihče se ni drzil izdati ju pravici. Napadala sta potnike, praznila poštna vozova med Rimom in Viterbom, odganjala s paše živino v temne gozdove, lovila bogate ljudi ter zahtevala visoko odkupnino. Ker se je prebivalstvo balo osvete, bila sta varna v mnogih selih in celo v mestu Viterbu. Da, celo plačevati so morali posestniki grozovitima roparjema, da so bili varni ognja, kraje in nevarne zavrtnje smrti. Konečno so orožniki vendar ujeli oba roparja in zasačili več oseb, ki so bile njuni ovađuhi. Tiburzijev sin si je napravil imetja nad 100.000 lir. Obsojenih je bilo pred porotnim sodiščem v Viterbu mnogo sorodnikov imenovanih roparjev, obsojen je občinski tajnik trga Farnese, ki je roparje svaril pred orožniki. Posebna prikazen med zatoženci tje bivši župan farneški, milijonar, ki je roparjem vsako leto plačeval 2250 lir, da so ga pustili v miru, poleg tega je roparjem skrivaj pošiljal svarila pred orožniki. Pa naj kdo reče, da ni divjeromantično v Italiji!

(Ustanovitev novih posojilnic.) V sporazumenju z domoljubi v Mokronogu in Trebnjem sklicuje „Zveza slovenskih posojilnic“, katero bode zastopal g. Lapajne v Krškem, ustanovne občne zbornice za nove posojilnice v Mokronogu in Trebnjem v četrtek, dné 3. avgusta, ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju (Mokronog), oziroma ob 4. uri popoldne v gostilni gospe Rozman (Trebnje).

(Zbog sumljivosti požiganja) prišla je mestna policijska straža včeraj povodom ognja v Krakovskem predmestju par mestnih mladih pobalinov-postopačev, ki so na več krajih kadeč s cigaretami manipulirali, kjer je bila nevarnost gledé ognja.

(Mestna policijska straža) dobi v kratkem vse jednolične sablje in bode s tem zopet reorganizacija za jeden korak napredovala, kar se je v tem oziru do zdaj več ali manj pogrešalo.

Društva.

(Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda) se je letos prav slovesno vršil v Sežani, ki se je za to priliko odela v slavnostno krilo. Zastave narodne in cesarske vihrale so raz hiše, vzlasti okusno je bil okrašen vrt župana Mahorčiča, kjer je družba zborovala. — Ob polu 10. uri pripeljal je posebni vlak iz Ljubljane kranjske in štajerske udeležence, poprej pa so že prišli udeleženci iz Goriske in s Primorja. Ob 10. uri je bila sv. maša v župni cerkvi, po maši se je pričelo zborovanje, kateremu je predsedoval prof. Tomo Zupan. V imenu družbe sv. Cirila in Metoda za Istro pozdravil je zborovalce dr. Vitežič. Po nagovoru predsednikovem poročal je tajnik čast gosp. kurat Ant. Žlogar o društvenem delovanju v minolem letu, ki se sme imenovati prav ugodno. Podružnice šteje Ciril-Metodova družba 123 z nad 12.000 članovi. Po predlogu župnika čast. g. Blaža Grčca se poročilo pohvalno vzame na znanje. — Iz poročila blagajnika dr. Vošnjaka povzamemo, da je imela družba v minolem letu dohodkov 15.962 gld. 80 kr., a tudi troškov 13.258 gld. 9 kr. — Izvoljeni so bili zopet v odbor gg.: Ivan Hribar, Luka Svetec in Tomo Zupan; namesto dr. Tavčarja, ki je izjavil, da ne vsprejme volitve, pa na novo gosp. Anton Koblar. Prvomestnikom je bil soglasno izvoljen g. prof. Tomo Zupan. V nadzorništvu so bili izvoljeni vsi dosedanjí udje, jednako v razsodništvu, le namesto dr. Mosché-ta je izvoljen dr. Stor. — Do sedaj je družba najbolj podpirala šole v Trstu; tako je letos izdala za šolske zavode v Trstu, Rojanu in na Greti 6249 gld. 47 kr., torej skoro polovico vseh troškov; v prihodnje pa bo obračala svojo pozornost tudi na Koroško. Sklenjeno je namreč, ustanoviti ljudsko šolo v Velikovecu na Koroškem.

(Društvo „Rudečega križa“ za Kranjsko) je izdalo poročilo o svojem delovanju leta 1892. V društvenem odboru so gospodje: Dr. K. vitez Bleiweis, dr. E. Bock, Jakob Cik, P. Grasselli, Gust. Habit, Vinko Hübschman, dr. Fr. Keesbacher, Emerih Mayer, Ivan Murnik, H. Sajiz, Albert Achtschin, Fr. Doberlet, Ferdin. Mahr, Gabr. Piccoli in dr. Jos. Starè. — Predsednik društva je Emer. Mayer, podpredsednik Iv. Murnik in dr. Keesbacher. — Poročilo govori nadalje o znižani voznini za poslovalce, strežnice in služabnike društev Rudečega križa, o zavodih za oskrbovanje bolnikov in ranjencev v vojnem času in o pripravah za slučaj kolere.

(Cerkvena družba v Vitanju.) Cetrto letno poročilo „cerkvene družbe v Vitanju“ za leto 1892. — Namen družbe je, zbirati denarje, da se more ob svojem času zapuščena farna cerkev v Vitanju dostojno popraviti. Družbino premoženje

znaša koncem leta 1892 1764 gld. 64 kr. ter jo naložen denar v vitanjski posojilnici. — Predsednik in blagajnik družbe je preč. gosp. župnik vitanjski, Jožef Žičkar.

(Peta skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev na Kranjskem, Koroškem, Primorskem in Štajerskem“) vršila se bude v Mariboru od 16. do 18. avgusta po tem-le vsporodu: A. V sredo, dné 16. avgusta: 1. Ob 5. uri popoldne seja upravnega odbora v čitalnici: 2. ob 8. uri zvečer zborovanje odposlancev slovenskih učiteljskih društev v čitalnici. B. V četrtek, dné 17. avgusta, dopoldne: 1. Od 8. ure naprej postranske seje, in sicer zboruje: a) odsek Slomščekov v čitalnici, b) odsek za šolsko vrtnarstvo v dvorani „pri Gambrinu“, c) odsek za razna učila v čitalnici, in eventuelno d) še kak drugi odsek, ako zbor odposlancev to za potrebno spozna; 2. ob 12. uri skupni obed „pri Gambrinu“. C. V četrtek, dné 17. avgusta, ob treh popoldne: Glavni zbor v veliki dvorani „pri Gambrinu“ po vsporodu, kakor ga je določil zbor odposlancev. — Po glavnem zboru zopet seja odposlancev, da se voli novi upravni odbor. D. Ob 8. uri zvečer na vrtu „pri Gambrinu“ „zabavni večer“ z godbo in petjem. (Natančneje program posebej.) — Predsedništvo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ — v Dolenjem Logatcu, dné 23. julija 1893. — Vojteh Ribnikar, predsednik.

Telegrami.

Dunaj, 28. julija. „Fremdenblatt“ konstatuje, da je sedaj še neutemeljeno poročilo, da je trgovska pogodba z Rusijo že gotova. Po poročilih, ki smo jih dobili od poklicane strani, še ni došel odgovor Rusije na avstro-ogerske predloge tukajšnjemu vnanjemu uradu. Vse, kar se je torej o tej stvari sklepalo, so same kombinacije. Popolno nedopustno je spravljati pogajanja mej Avstro-Ogersko in Rusijo v kako nasprotje z nemško-ruskimi pogajanjmi.

Dunaj, 28. julija. Sindikat za konverzijo štirihodstotnih zastavnih pisem galiskega zemljiško-kreditnega društva se je razšel, ko je naložil vseh 15.360.000 kron.

Lvov, 27. julija. Pogreb vojnega ministra izvršil se je z velikimi vojaškimi počastmi. Udeležil se ga je tudi nadvojvoda Leopold Salvator.

Budimpešta, 28. julija. Po poročilih sibinske „Tribune“ bili so v Tordi nemiri proti rumunskim vodjam, pri čemer so razbili več oken, razrušili več vrat, težko ranili osemdesetletnega rumunskega župnika. Žandarmerija je posegla vmes in streljala. Jeden izgredek je mrtev, več pa ranjenih. Po drugem poročilu iz Kološa, se je le iz neznanega uzroka sprožila žandarska puška in sta vsled tega bila dva ranjena. Sedaj je zopet mir.

Beligrad, 27. julija. V čast bolgarskemu zastopniku Goranovu je bil dvorni obed. — Ministerska kriza je najbrž poravnana.

Madrid, 27. julija. V pokrajini Coruna se je prikazala kolera.

London, 28. julija. „Times“ se poroča iz Bangkoka: Blokada se je pričela dné 26. t. m. Neutralnim ladijam se je dovolilo tri dni časa, da odidejo iz blokadnega okoliša.

London, 28. julija. Dolenja zbornica je končala podrobno debato o irski predlogi. Vsled nekega vmesnega klica O' Connorjevega

bi bil kmalu nastal boj s pestmi mej konservativci in Irči. Le s težavo se je zabranil.

Novi York, 27. julija. Po došlih poročilih iz Nikoragie so vstajniki vzeli Managuo.

Umrli so:

26. junija. Anton Bernik, delavčev sin, 1¹/₂ meseca, Opekarska cesta 6, katar v črevih.

27. julija. Neža Miklič, delavčeva hči, 20 dni, Hradekega vas 14, oslabljenje.

V bolnišnici:

24. julija. Janez Hrastar, delavčev sin, 15 dni, oslabljenje.

25. julija. Elizabeta Franc, gostija, 74 let, marasmus senilis.

26. julija. Katarina Hostnik, kajzarjeva hči, 3 leta, peritonitis.

Tuji.

25. julija.

Pri **Matiču:** Herrman, zasebnik; Verne, Orešnik, Mahler, trgovci; Fleischman, potovalec, z Dunaja. — Pleschko iz Berolina. — Bittner, trgovec, iz Brna. — Rother, trgovec, iz Linca. — Herrman, graščak, s soprogo, iz Celja. — Stesk, kapitan, iz Matulj. — Zapanek iz Gorice. — Pogratz, zasebnik, iz Maribora. — Glück, trgovec, iz Budimpešte. — Kobler iz Novega Mesta. — Eschenauer, stavbeni asistent, iz Iglave.

Pri **Slonu:** Nisch, vladni svetnik, s hčerjo. — Rohul, poštni oficijal; Ottendorfer; dr. Seeman; Weisz, Noel, trgovci; Modern, potovalec, in Löwit z Dunaja. — Nekowitsch, trgovec s hmeljem, iz Falkenau-a. — Frankl, trgovec, iz Prage. — Bartelmus, uradnik, z materjo in sestro, iz Plzna. — Miljan, vladni svetnik, iz Zagreba. — Savirsel, tovarniški ravnatelj, iz Pirana. — Stubelj, vikar, iz Gaberja. — Martin, trgovec, iz Norimberka. — Berblü, profesor, iz Gorice. — Horak, trgovec, iz Trsta. — Schnabl iz Brna. — Hauße iz Draždan.

Pri **bavarskem dvoru:** Triebel iz Gradca. — Stampf s Kočevske Reke. — Potočnik iz Maribora. — Winkler z materjo iz Šmarja.

Pri **avstrijskem caru:** Guschel, potovalec, s soprogo, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru:** Peternel, trgovec, in R. pl. Wolf, profesor, s sinovi, iz Trsta. — Miklavčič iz Litije. — Reinlein in Schober, učitelja, iz Monakovega. — Skajla iz Kranja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm			
		toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	733 7	18.6	sl. zap.	del. jasno	0.50
27. u. pop.	732 7	25.2			dež
9. u. zveč.	734 5	18.0	zm. vzh.	oblačno	
Srednja temperatura 20.6°, za 1.0° nad normalom.					

Kot **primerno darilo** priporočamo osobito preč. gg. katehetom ob koncu šolskega leta:

Spominske podobice petdesetletnice škofovanja sv. Očeta **LEONA XIII.** Dobivajo se v Katoliški Tiskarni in Bukvarni 100 komadov gld. 1.50.

V CHIKAGO!!

k najznamenitejši 258 (24)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča **vozne listke** po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz **Ljubljane** do **Chikage** in nazaj I. in III. razred po gld. 2.45.—, I. in II. razred gld. 3.70.— in višej.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Dunajska borza.

Dné 28. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 90 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	979 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	335 " 50 "
London, 10 funtov strl.	125 " — "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 90 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 87 "
Nemških mark 100	61 " 22 1/2 "

Dné 27. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 45 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	193 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	196 " 90 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2870	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	130 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjše dobitke. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.